

Secundària
BambúLector

Guia de lectura adaptada
al model educatiu de les
competències i les directrius
de PISA.

Remei Barberà Gomis

Romeu i Julieta

William Shakespeare

Nom

Centre

PRÒLEG (pàg. 11)

- 1 L'obra original de William Shakespeare, *Romeo and Juliet*, va ser escrita en vers. El mateix traductor d'aquesta edició de la col·lecció Clàssics Universals de Bambú, Miquel DescLOT, ja n'havia fet una traducció en vers per a una altra edició (Proa). Llegeix el sonet que constitueix el pròleg de l'obra i fes-ne l'anàlisi mètrica.

Dues cases, semblants en dignitat,
dins la Verona de la nostra escena,
a un vell afront infonen nou esclat,
que mans civils de sang civil emplena.

De l'entranya fatal d'aquests rivals
dos amants prenen vida, malastrucs;
la dissort i la trista mort dels quals
els greuges dels seus pares fan caducs.

Els greus passos del seu mortal amor
i la fúria dels pares per combatre,
que sols la mort dels fills fon amb horror,
ompliran dues hores el teatre.
Si escolteu amb orella benvolent,
nosaltres hi prendrem el millor esment.

1a estrofa: _____

2a estrofa: _____

3a estrofa: _____

4a estrofa: _____

versos _____ síl·labs

art: _____

rima: _____

rima A: dignitat / _____

rima B: _____ / _____

rima C: _____ / _____

rima D: _____ / _____

rima E: _____ / _____

rima F: _____ / _____

rima G: _____ / _____

- 2 El **cor** era un element important en la tragèdia grega: feia d'intermediari entre el públic i l'escena i la seva funció era situar l'espectador dins l'acció de l'obra. Shakespeare proposa un cor que parla directament amb el públic. Resumeix el contingut del seu missatge.

«COR: Dos casals, semblants en dignitat, dins la bella Verona on situem la nostra escena, a un vell litigi infonen nou furor, que amb sang civil embruta mans civils. De les entranyes fatals d'aquests enemics, un parell d'enamorats de mala estrella prenen vida; la trista dissort dels quals amb la pròpia mort enterra els greuges dels seus pares. Els terribles passos del seu amor mortal i la fúria continuada dels seus pares, que res, sinó la mort dels fills, podia apaivagar, són ara el tema que omplirà dues hores l'escenari. Si escolteu amb orella pacient, nosaltres ens esforçarem a suplir el que hi falti.»

ACTE PRIMER (pàg. 13-43)

- 3 Indica el contingut correcte de cada escena del primer acte, ara en desordre.

ACTE PRIMER	
ESCENA PRIMERA _____	a La senyora Capulet diu a Julieta que pensi que se li va acostant l'hora de casar-se.
ESCENA SEGONA _____	b Diàleg entre Romeu i Julieta; ell la besa. Quan se separen, s'assabenten de qui són.
ESCENA TERCERA _____	c Paris es vol casar amb Julieta. Romeu es comporta de manera estranya perquè està enamorat de Rosalina.
ESCENA QUARTA _____	d El príncep posa pau en una lluita entre els Montagut i els Capulet en un carrer de Verona.
ESCENA CINQUENA _____	e Converses entre Romeu, Mercutio i Benvolio abans d'entrar al ball dels Capulet.

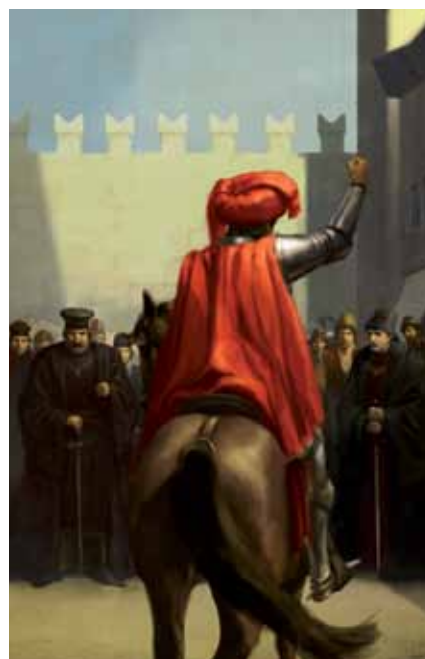
- 4 Des de la primera escena, el comportament d'alguns personatges és una mena de premonició del que s'esdevindrà en l'obra més endavant:

BENVOLIO: *No feia més que posar pau: desa l'espasa o fes-la servir per ajudar-me a separar aquests homes.*

TIBALD: *Com? Armat, i parles de pau? Detesto el mot, com detesto l'infern, els Montagut i a tu: vinga, en guàrdia, covard!*

Explica a quin bàndol pertany cada personatge i quina actitud representa cadascun d'ells.

- 5 Com que no hi ha narrador, a les peces teatrals hi ha un tipus de discurs anomenat **acotacions**: són les indicacions, en lletra cursiva, que fa l'autor, on dona orientacions informatives de com s'ha d'ambientar l'escena i com han d'actuar-hi els personatges. Escriu les que hi ha a la pàgina 13 (escena primera), que són de les que hi ha al començament de les escenes.

ACTE SEGON (pàg. 45-73)

- 6 L'acte segon, abans d'entrar en matèria, inclou un altre pròleg protagonitzat pel cor. Des del punt de vista dramàtic és, com l'anterior, innecessari perquè no fa avançar l'acció de l'obra. Compara les dues versions, en vers i en prosa, de Miquel Desclot, i resumeix-ne el contingut. Quin dels dos textos s'entén millor? Per què?

L'antic desig jeu ara en llit de mort,
i el jove afecte aspira a ser-ne hereu;
l'amor que per aquella hauria mort,
l'oblida per Julieta, el bon Romeu.

Ell, que ara és estimat, torna a estimar,
tots dos sota l'encís de la mirada,
però ell per l'enemiga ha de penar
i ella salvar de l'ham tan lleu carnada.

Com a enemic, ell no ho té gens planer
per xiuxiuar-li els vots d'enamorat,
i ella, amb igual delit, veu de mal fer

trobar-se en cap indret amb l'estimat:
però els don força la passió i el temps
per calmar amb extrem goig els mals extrems.

Ara l'antic desig jeu al seu llit de mort, i el
jove afecte aspira a ser-ne l'hereu; la bella
per qui l'amor penava i hauria mort, al
costat de Julieta ja no és bella. Ara Romeu
és estimat i torna a estimar, embruixat
com ella per l'encís de la mirada, però ell
a la suposada enemiga s'ha de lamentar
i ella arrabassar de l'ham terrible el dolç
esquer de l'amor. Tingut per enemic, pot
ser que ell no pugui accedir a xiuxiuar-
li els vots que solen fer els enamorats, i
ella, igualment enamorada, tindrà encara
menys mitjans per trobar-se amb el seu
enamorat en cap banda. Però la passió
els dona la força i el temps per acordar els
mals extrems amb el goig extrem.

- 7 Shakespeare tenia un alt domini de la llengua anglesa: procurava que cada personatge s'expressés en el registre més adequat. Encercla el personatge que diu les paraules indicades i el registre utilitzat en cada cas.

Dida / Fra Llorenç / Romeu	<i>A poc a poc i bona lletra, que qui massa corre ensopega i s'esmorra. (Escena III)</i>	col·loquial / vulgar / literari
Dida / Fra Llorenç / Romeu	<i>[...] llavors endolceix amb l'alè aquest aire que ens envolta... (Escena VI)</i>	col·loquial / vulgar / literari
Dida / Fra Llorenç / Romeu	<i>Bandarra pollós! (Escena IV)</i>	col·loquial / vulgar / literari

8 Indica el contingut correcte de cada escena del segon acte, ara en desordre.

ACTE SEGON	
ESCENA PRIMERA _____	a Julieta espera impacient que torni la seva dida; quan aquesta ho fa, li diu que corri al convent.
ESCENA SEGONA _____	b Romeu va a veure Fra Llorenç perquè els casi aquell mateix dia; el religiós ho farà per reconciliar les dues famílies.
ESCENA TERCERA _____	c Romeu entra al jardí dels Capulet. Mercutio i Benvolio se'n van perquè ell no respon a les seves crides.
ESCENA QUARTA _____	d A la cel·la de Fra Llorenç Romeu espera l'arribada de Julieta. El religiós dóna consells a Romeu i arriba la dama.
ESCENA CINQUENA _____	e Julieta apareix a la finestra i els dos enamorats dialoguen i es prometen amor mútuament.
ESCENA SISENA _____	f Tibald ha desafiat Romeu; la dida de Julieta es troba amb Romeu i aquest li dóna instruccions per a una trobada amb Julieta a la cel·la de Fra Llorenç.

9 L'acte primer havia transcorregut en dos espais: la ciutat de Verona (una plaça pública, un carrer) i la casa dels Capulet (una habitació, la sala del ball). Indica els nous espais de l'acte segon i les escenes que hi tenen lloc.

_____	escenes _____ , _____ , _____
_____	escenes _____ , _____

10 Dues escenes del segon acte comencen amb el monòleg d'un personatge. Explica en què consisteix aquest tipus de discurs, qui els fan i què expliquen en cadascun.

ACTE TERCER (pàg. 75-106)

- 11** El punt àlgid de l'obra és el duel de l'escena primera del tercer acte: ocupa una posició central (onze escenes la separen del principi, i dotze del final) i a partir d'aquí es desencadenen una sèrie de fatalitats que condueixen al desenllaç tràgic. Escriu les paraules dels personatges indicats.

- Tibald busca una baralla amb Romeu amb aquests mots:

TIBALD: *Romeu*, _____

- Romeu no vol escoltar les provocacions del seu enemic:

ROMEU: *Les raons* _____

- Mercutio sí que està disposat a acceptar el desafiament i desembeina dient:

MERCUTIO: *Vols estirar* _____

- Escoltades l'explicació de Benvolio i les queixes de les dues famílies, el príncep dictamina:

PRÍncep: *Doncs* _____

- 12** L'escena del comiat dels dos enamorats abans que Romeu marxi a Màntua és d'una gran bellesa i emotivitat. Respon a la pregunta i identifica les figures literàries que embelleixen aquest últim diàleg dels dos protagonistes.

a Per què Julieta vol fer creure a Romeu que ha cantat el rossinyol i no pas l'alosa?

b [...] *que en un sol minut hi ha molts dies.*

[...] *que et veig com un mort ajagut al fons d'una tomba...*

Les llànties de la nit ja s'han apagat,...

[...] *i el dia s'alça de puntetes entre les boires de la carena.*

- 13** Indica el contingut correcte de cada escena del tercer acte, ara en desordre.

ACTE TERCER	
ESCENA PRIMERA _____	a Després de la nit de noces, Romeu i Julieta s'acomiaden. Quan Julieta es nega a casar-se amb Paris, els seus pares s'enfaden amb ella.
ESCENA SEGONA _____	b Tibald i Mercutio es barallen i el primer mata el segon; Romeu venja la mort del seu amic matant Tibald; el príncep desterra Romeu.
ESCENA TERCERA _____	c Els Capulet, de dol, diuen al comte Paris que no és un bon moment per al festeig: el casament amb Julieta serà al cap de tres dies.
ESCENA QUARTA _____	d Fra Llorenç comunica a Romeu la decisió del príncep; arriba la Dida i el religiós aconsella a Romeu anar-se'n a Màntua.
ESCENA CINQUENA _____	e La Dida explica a Julieta la mort de Tibald i el desterrament de Romeu; va al convent de Fra Llorenç a buscar-lo.

- 14** Fixa't en les paraules de Romeu i Julieta i comenta les característiques del sentiment amorós.

JULIETA: *Ja te'n vols anar? Encara trigarà a ser de dia. [...]*

ROMEU: *Haig de partir i viure, o bé quedar-me i morir. [...]*

ROMEU: *Que m'agafin, que em condemnin a mort; tot m'està bé, si així ho vols tu. [...]*

JULIETA: *Oh, vés-te'n ja, que cada cop es fa més i més clar.*

- 15** Un tipus de discurs característic dels textos teatrals és l'**apart**. Explica què és i, com a exemple, escriu el que hi ha a l'escena V d'aquest acte, en boca de Julieta.

JULIETA [a part]: _____

Què és l'apart?

ACTE QUART (pàg. 107-125)

- 16** A les escenes I i II d'aquest acte és molt important el temps intern de l'obra. Completa els dies de la setmana que falten als espais buits i explica les conseqüències que tindrà la decisió presa pel senyor de la casa dels Capulet.

FRA LLORENÇ: _____, senyor? Queda molt poc temps.

PARIS: El meu sogre Capulet ho vol així, i no seré pas jo qui li entrebanqui la pressa.

FRA LLORENÇ: Doncs, escolta, torna a casa, fes bona cara i digues que t'avens de grat a casar-te amb Paris. Demà és _____; [...]

CAPULET: Aneu a buscar el comte i expliqueu-li tot això: aquest vincle, el lligarem demà al matí.

- 17** A l'escena III, Julieta, sola a la seva cambra, beu el contingut del flascó que provocarà la simulació de la seva mort. En forma de monòleg, va explicant el que sent: és una mena de desvariejament, abans que caigui al seu llit.

a Ordena (de l'1 al 5) les seves sensacions.

Sospita que Fra Llorenç li hagi donat un verí. _____

Inquietud per si embogeix enmig d'aquells horrors. _____

Temença que la poció no li faci efecte. _____

Un calfred corre per les seves venes. _____

Por de despertar abans que vingui Romeu a rescatar-la. _____

b En el quart acte, la protagonista absoluta és Julieta. Què creus que li està passant pel cap?

18 Indica el contingut correcte de cada escena del quart acte, ara en desordre.

ACTE QUART	
ESCENA PRIMERA _____	a La noia torna a casa, demana perdó i accedeix al casament; el senyor Capulet avança la cerimònia un dia.
ESCENA SEGONA _____	b No aconsegueixen despertar Julieta; tothom lamenta profundament la mort de la noia i porten el seu cos al panteó familiar.
ESCENA TERCERA _____	c Els Capulet fan els últims preparatius per a les noces; arriba el comte Paris amb uns músics.
ESCENA QUARTA _____	d Julieta va a la cel·la de Fra Llorenç i aquest li dona un flascó amb un líquid que farà que sembli morta.
ESCENA CINQUENA _____	e La senyora Capulet i la Dida deixen sola Julieta a la seva cambra i ella es pren el contingut del flascó.

19 Escriu totes les acotacions que hi ha enmig de les intervencions dels personatges a l'escena IV del quart acte.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

20 Després que els Capulet, Paris i Fra Llorenç se'n van a enterrar Julieta, al final de l'escena V, el criat Pere té un diàleg humorístic i enginyós amb els músics (pàg. 123-125). Quina intenció tenia l'autor en acabar el quart acte d'aquesta manera?

ACTE CINQUÈ (pàg. 127-144)

21 Indica el contingut correcte de cada escena del cinquè acte, ara en desordre.

ACTE CINQUÈ	
ESCENA PRIMERA _____	a Fra Joan confessa a Fra Llorenç que no ha pogut lliurar la carta a Romeu a causa de la pesta.
ESCENA SEGONA _____	b Al panteó dels Capulet, Romeu mata Paris i es pren el verí; Julieta es desperta i es clava la daga de Romeu. Les dues famílies es reconcilien.
ESCENA TERCERA _____	c El criat Baltasar explica a Romeu que Julieta ha mort. Ell, abans de tornar a Verona, compra un verí a un apotecari.

22 La **descripció** és un tipus de discurs pràcticament inexistent en aquesta obra de teatre. Romeu, però, a l'escena I del cinquè acte en fa una de la botiga de l'apotecari. Què ens en diu?

[...] a la botiga rònega hi té, _____

23 L'apotecari no vol vendre a Romeu el verí perquè la llei de Màntua ho prohibia; Romeu li dona una gran quantitat d'or i l'aconsegueix. Comenta les paraules del protagonista en el moment que paga al botiguer.

ROMEU: *Vet aquí el teu or, pitjor verí per a l'ànima, que fa més morts en aquest món execrable que aquestes pobres potingues que no et deixen vendre. Sóc jo qui et ven metzina, no pas tu a mi.*

- 24** A l'última escena de l'obra, es troben Paris i Romeu al panteó dels Capulet. Per segona vegada Romeu refusa el duel que li proposa un altre personatge. Escriu els seus mots exactes.

ROMEU: *T'ho suplico, xicot,* _____

- 25** A més de la dels dos protagonistes, el lector/espectador s'assabenta, en aquesta última escena, de la mort d'altres personatges. Explica, en el mateix ordre en què es produeixen en l'obra, en quines circumstàncies tenen lloc:

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

- 26** Diu el príncep al final de l'escena III:

Capulet! Montagut! Veieu, aquí teniu la pena imposada al vostre odi: el cel troba la manera de matar amb l'amor les vostres joies! I jo, per fer els ulls grossos a les vostres discòrdies, he perdut un parell de parents. Tots en sortim castigats. [...]
Que no hi ha hagut mai cap història de més dolor que aquesta de Julieta i el seu Romeu.

Podríem parlar en aquesta obra de final feliç?

Qüestions generals sobre *Romeu i Julieta*

27 Aquesta edició de *Romeu i Julieta* inclou il·lustracions de Toni Deu. Relaciona-les correctament i obtindràs un resum dels principals fets de l'obra.

a Senyora Capulet davant de Tibald mort.	1 pàg. 19
b Julieta al ball dels Capulet.	2 pàg. 31
c Fra Llorenç dona un flascó a Julieta.	3 pàg. 39
d Benvolio, Mercutio i Romeu al carrer.	4 pàg. 53
e Julieta, amb una daga, abraçant Romeu.	5 pàg. 62
f El príncep de Verona posa pau.	6 pàg. 72
g La senyora Capulet observa Julieta plorant.	7 pàg. 82
h Romeu i Julieta abraçats.	8 pàg. 101
i Senyora Capulet, Julieta i Dida.	9 pàg. 111
j Romeu i Julieta amb Fra Llorenç.	10 pàg. 139

solució:

— - — — - — — - — — - — — - — - — — - — - — — - — - — - — - —

28 Completa les afirmacions que especifiquen l'**estructura externa** de l'obra.

Hi ha un _____ i _____ actes.	Dins de l'acte tercer hi ha _____ escenes.
L'acte primer està format per _____ escenes.	L'acte quart està compost per _____ escenes.
L'acte segon té un _____ i _____ escenes.	L'acte cinquè consta de _____ escenes.

29 Completa el quadre de l'**estructura interna** de l'obra amb: *comiat, nus, mort, ball, desenllaç, aparent, etern, plantejament*.

_____	Acte primer	Mirades i primeres paraules al _____.
_____	Acte segon	Declaració d'amor _____ al balcó de Julieta.
	Acte tercer	Després de la nit de noces, _____ dels esposos.
	Acte quart	Mort _____ de Julieta.
_____	Acte cinquè	_____ de Romeu i Julieta.

30 Quins temes planteja l'obra de teatre *Romeu i Julieta*?

☐ l'epidèmia de la pesta	☐ el destí inevitable
☐ la passió amorosa	☐ les diferències entre classes socials
☐ l'odi entre dues famílies	☐ la influència de l'Església
☐ el desterrament	☐ el temps tractat de manera accelerada

31 El recurs retòric més habitual de Shakespeare és l'oxímoron, és a dir, el joc de contraris. Completa les sèries: la primera és l'explicació de l'amor que fa Romeu a l'escena I del primer acte; la segona comprèn els qualificatius amb què Julieta anomena Romeu quan sap que ha matat el seu cosí Tibald (escena II, acte III).

Romeu

_____ lleugeresa	_____ de plom	_____ fred
vanitat _____	fum _____	salut _____

Julieta

bell _____	_____ amb plomes de colom	sant _____
dimoni _____	llop _____	canalla _____

32 Les obres de William Shakespeare tenen una ordenació simètrica i el control del ritme és un dels trets de la genialitat de l'autor. A *Romeu i Julieta* els duels i la violència tenen lloc en els actes senars (I, III, V), mentre que les peripècies amoroses avancen en els dos actes parells (II, IV). Classifica els episodis encerclant l'acte on es troben.

A causa de la pressió familiar Julieta simula la seva mort.	I	II	III	IV	V
Gent de les dues cases (Capulet i Montagut) lluiten al carrer.	I	II	III	IV	V
Al cementiri, Romeu lluita amb Paris i el mata.	I	II	III	IV	V
Al balcó del jardí dels Capulet Romeu i Julieta es juren amor etern.	I	II	III	IV	V
Tibald lluita amb Mercutio i el mata; Romeu mata Tibald.	I	II	III	IV	V

Fem treballar els músculs de l'escriptura!

Tria una de les opcions següents:

☐ Escriu una escena teatral amb els personatges següents (o uns de semblants):

- Un noi i una noia han de vèncer un gran obstacle per tal de viure el seu amor.
- Els pares d'un noi/noia intenten persuadir-lo/-la que la seva parella no li convé.
- Un noi/noia explica als seus amics que acaba de conèixer l'amor de la seva vida.

Fes servir algun dels recursos utilitzats per Shakespeare a *Romeu i Julieta*. No t'oblidis d'escriure les acotacions pertinents.

☐ Escriu un text d'opinió personal argumentada sobre alguna d'aquestes qüestions:

- Els diàlegs de *Romeu i Julieta* són plens de vida i els personatges tenen maneres diferents de parlar.
- *Romeu i Julieta* és una tragèdia, però també té tocs de comèdia.
- Aquesta obra reflecteix les preocupacions d'una època en què l'ésser humà es fa petit i és engolit pel seu destí.
- *Romeu i Julieta* ha estat qualificada com «la tragèdia de la innocència» perquè els dos herois, gràcies al seu amor, lluiten contra el destí establert.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

A l'entorn de... «Shakespeare & Romeo & Juliet» (activitats associades al quadern documental)

A Omple la fitxa biogràfica de William Shakespeare. Acaba les oracions.

El lloc i l'any de naixement foren _____
La seva formació va ser _____
Els «anys perduts» de la seva biografia foren _____
A Londres va fer d' _____
La seva companyia es va establir al _____
Va morir (lloc i any) a _____

B Relaciona els títols d'obres de William Shakespeare amb el gènere al qual pertanyen.

El conte d'hivern _____

Hamlet _____

El somni d'una nit d'estiu _____

Otel·lo _____

La tempesta _____

Ricard III _____

El rei Lear _____

Juli Cèsar _____

Molt soroll per no res _____

Macbeth _____

1. comèdia

2. drama històric

3. tragèdia

4. gènere híbrid (comèdia + conte + tragèdia)

C Indica si són veritaders (V) o falsos (F) els enunciats següents sobre el **teatre isabelí**.

Es diu així per la reina que governava, Isabel o Elisabet II.

En aquella època no es pretenia imitar la realitat.

El que es volia era que el públic imaginés la mateixa realitat de l'autor.

Els actors s'esforçaven a donar al text la màxima expressió.

Les representacions es feien únicament per a les classes cultes.

Els decorats, molt detallistes, ajudaven a la comprensió del text.

La música i els efectes de so creaven una atmosfera adequada.

Nois joves representaven els papers femenins.

V	F
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Editorial Casals
www.bambulector.com